

การศึกษาเนื้อหาสาระรายวิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนีในระดับปริญญาตรี

A Study of Keyboard Harmony Content at Undergraduate Level

นิอร เตรีตณชัย¹

Ni-on Tayrattanachai¹

¹สาขาคณตรีศึกษา วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเนื้อหาสาระรายวิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนี ระดับปริญญาตรี สำหรับนักศึกษาวิชาเอกเปียโน ที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม งานวิจัยนี้แบ่งประเด็นการศึกษาเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ 1) ประสพการณ์ในการเรียนวิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนีของผู้เชี่ยวชาญ และ 2) เนื้อหารายวิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนีที่มีความสำคัญและเหมาะสมกับบริบทการเรียนรู้อของสังคมไทย

ผลจากการวิจัย พบว่า 1) ประสพการณ์ในการเรียนวิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนีของผู้เชี่ยวชาญมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาเนื้อหาและวิธีการในการเรียนการสอนวิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนีในระดับปริญญาตรี ในเรื่องของวิธีการสอน เวลาในการสอน การวางเนื้อหา ตำรา รวมถึงวิธีการในการแก้ไขปัญหาในการสอน 2) เนื้อหารายวิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนีที่สำคัญต่อการจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี ควรแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ก) เนื้อหาหลัก คือ เนื้อหาที่มีความสำคัญต่อการจัดการเนื้อหาวิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนีเป็นเนื้อหาที่เป็นวัตถุประสงค์หลักและเป็นหัวใจของรายวิชา ได้แก่ คอร์ด การดำเนินคอร์ด การวางเสียงประสาน อิมโพรไวส์เซชัน การอ่านโน้ต และการประยุกต์ และ ข) เนื้อหารอง คือ เนื้อหาในส่วนที่ควรใช้สำหรับเสริมทักษะ ความรู้ ความเข้าใจให้กับผู้เรียนในบริบทต่าง ๆ ที่จำเป็น ได้แก่ บันไดเสียง การทดเสียง การบรรเลงประกอบ การวิเคราะห์เสียงประสาน การอ่านโน้ตฉบับพลัน การบรรเลงรวมวง พื้นฐานเปียโนสมัยนิยมและการอ่านคอร์ด ทฤษฎีดนตรีตะวันตก และฟิสิกเกอร์เบส ผลการวิจัยที่ได้รับในงานวิจัยชิ้นนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเนื้อหารายวิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนี ที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล และสาขาคณตรีที่เปิดสอนวิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนี เพื่อปรับปรุงเนื้อหาให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาคณตรีในประเทศไทยในอนาคต

คำสำคัญ: คีย์บอร์ดฮาร์โมนี การจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี เนื้อหา

ABSTRACT

The purpose of this research was to investigate the content of the keyboard harmony course offered at the undergraduate level for piano major students, at the college of music of Mahidol University. The methodology of qualitative research was employed to acquire in-depth information from studying documents and interviews with five participants. Participants in this study included experienced piano teachers and the selection was based on the criteria of Thai nationality as well as expertise. In order to create a suitable content for keyboard harmony courses at the undergraduate level, this research also employed the focus group discussion method with three participants for discussing the issues from the interview. The main topics of the study were 1) the teaching experience of participants in teaching keyboard harmony in Thailand; 2) The contents of keyboard harmony classes for piano major students, at the undergraduate level.

The study found that 1) the teaching experiences of the 5 participants were important to the develop keyboard harmony courses for undergraduate students in terms of teaching method, time, content, textbook, and problem solving. 2) there are two main parts of the course contents for teaching keyboard harmony at the undergraduate level: a) core contents: chords, chord progressions, harmonization, improvisation, score reading, and knowledge application. b) support contents: scale, transposition, accompaniment, harmonic analysis, sight reading, ensemble, basic pop and chord reading, theory, and figured bass. The results of this study are advantageous to developing keyboard harmony course content at the college of music, Mahidol University, and other music departments interested in establishing or revising their undergraduate keyboard harmony courses. The content will influence the quality of piano students in the future.

Keyword: keyboard harmony / undergraduate / content

บทนำ

วิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนี (Keyboard harmony) เป็นวิชาที่เกี่ยวกับการใช้เสียงประสานบรรเลงบนคีย์บอร์ด เป็นวิชาที่เชื่อมโยงความรู้ทฤษฎีดนตรีตะวันตกและโสตทัศนศาสตร์เข้าด้วยกัน นำมาซึ่งความเข้าใจส่วนประกอบของดนตรี และเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาความเป็นนักดนตรีที่ดีต่อไปในอนาคต

วิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนีเป็นวิชาบังคับของนักศึกษาเอกเปียโน (Piano major) และนักศึกษาเอกเครื่องดนตรีอื่น (Non-piano major) ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ในประเทศไทยสถาบันการศึกษาหลายแห่งไม่มีการเรียนการสอนวิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนีสำหรับนักศึกษาเอกเปียโน เนื่องจาก อาจารย์ผู้สอนเห็นว่าเนื้อหาซ้ำซ้อนกับการเรียนวิชาเปียโนเดี่ยวและไม่มีเนื้อหารายวิชาที่เหมาะสม ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเนื้อหาในรายวิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนี สำหรับนักศึกษาวิชาเอกเปียโนในงานวิจัยชิ้นนี้

ที่มาของการศึกษาวิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนี ที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เนื่องจาก วิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนีเป็นวิชาเฉพาะในหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งเอกเปียโนและเอกเครื่องดนตรีอื่น และเป็นวิทยาลัยดนตรีระดับแนวหน้าของประเทศไทย การเรียนการสอนที่ผ่านมาวิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนี สำหรับนักศึกษาเอกเปียโนยังมีเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ชัดเจนเท่าที่ควร เนื้อหายืดหยุ่นตามศักยภาพของนักศึกษาที่รับเข้าในแต่ละปี ไม่มีแผนการจัดการเรียนการสอนที่ชัดเจน ทำให้การเรียนไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร นักศึกษาไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ได้ตามวัตถุประสงค์ของวิชา ผู้วิจัย พบว่า ในต่างประเทศมีงานวิจัยและตำราวิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนีจำนวนมาก รวมทั้งโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสื่อการเรียนการสอน (Hilley and Olson, 1992; Frackenpohl, 1990; Shumway, 1983) แต่พบว่าในประเทศไทย งานวิจัยเกี่ยวกับวิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนีมีจำนวนน้อย และไม่มีการศึกษาเนื้อหาวิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนีสำหรับนักศึกษาวิชาเอกเปียโนที่พบส่วนมากเป็นการศึกษาแยกเฉพาะหัวข้อเท่านั้น แต่ไม่มีการศึกษาเนื้อหาวิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนีที่ใช้ในการจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรีในบริบทของประเทศไทย มูลเหตุดังกล่าว จึงเป็นที่มาของงานวิจัยชิ้นนี้

การจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีหลักสูตรที่ดีมารองรับเพราะหลักสูตรเป็นสื่อในการถ่ายทอดความรู้ไปยังผู้เรียน (Steiner, 1988) ส่วน “เนื้อหา” หรือ “เนื้อหาสาระ” (Content) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทั้งทักษะ ความสามารถ และประสบการณ์ เนื้อหาเป็นส่วนประกอบของหลักสูตรที่เป็นข้อมูลพื้นฐานที่ส่งต่อไปยังผู้เรียน เนื้อหาที่ดีจะนำผู้เรียนไปสู่โอกาสในการใช้ความรู้และการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองในอนาคต (Ornstein and Hurkins, 2009)

ในงานวิจัยนี้ศึกษา “เนื้อหาสาระ” ที่ควรบรรจุในวิชาศึย์บอร์ตฮาร์มอณี ในระดับปริญญาตรี ที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อพัฒนาการศึกษาดนตรีของประเทศไทยต่อไป

ผลจากการวิจัยครั้งนี้นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยตรง ยังเป็นประโยชน์ต่อสาขานดนตรีที่เปิดสอนวิชาศึย์บอร์ตฮาร์มอณี เพื่อใช้ปรับปรุงเนื้อหา หรือเป็นต้นแบบสำหรับสาขาที่ยังไม่มีการสอนศึย์บอร์ตฮาร์มอณีสำหรับนักศึกษาเอกเปียโน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเนื้อหาสาระรายวิชาศึย์บอร์ตฮาร์มอณี สำหรับ นักศึกษาวิชาเอกเปียโน ในระดับปริญญาตรี ที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยมี ประเด็นการศึกษา ดังนี้

1. ประสบการณ์ในการเรียนวิชาศึย์บอร์ตฮาร์มอณีของผู้เชี่ยวชาญ
2. เนื้อหาสาระรายวิชาศึย์บอร์ตฮาร์มอณีที่มีความสำคัญและเหมาะสมกับบริบทการเรียนรู้ ของสังคมไทย

คำถามในการวิจัย

คำถามวิจัยในงานวิจัยครั้งนี้ คือ “เนื้อหาสาระรายวิชาศึย์บอร์ตฮาร์มอณี สำหรับนักศึกษา วิชาเอกเปียโน ในระดับปริญญาตรี ที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ตลอดทั้งหลักสูตร ควรเป็นอย่างไร”

ขอบเขตการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูลงานวิจัยชิ้นนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ และผู้ให้ข้อมูล การสนทนากลุ่ม โดยมีรายละเอียดและเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์การวิจัย มีจำนวนทั้งหมด 5 ท่าน อาศัยเกณฑ์ การคัดเลือกต่อไปนี้ 1) สัญชาติไทย (เพื่อเข้าใจบริบทของการเรียนการสอนในประเทศไทย) 2) สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาโทหรือระดับปริญญาเอกสาขาการแสดงเปียโน 3) มีประสบการณ์ การศึกษาวิชาศึย์บอร์ตฮาร์มอณีในระดับอุดมศึกษาและมีประสบการณ์สอนวิชาเปียโนหรือวิชา ศึย์บอร์ตฮาร์มอณีเป็นเวลา 10 ปีขึ้นไป 4) มีประสบการณ์การสอนระดับอุดมศึกษา สาขานดนตรี ในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม มีจำนวนทั้งหมด 3 ท่าน อาศัยเกณฑ์การคัดเลือกต่อไปนี้ 1) สัญชาติไทย 2) มีประสบการณ์สอนวิชาศึย์บอร์ตฮาร์มอณี (นักศึกษาวิชาเอกเป็ยโน) ในระดับอุดมศึกษา 3) เป็นอาจารย์ประจำภาควิชาเป็ยโน ที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล 4) จบการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือกำลังศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาการแสดงดนตรีวิชาเอกเป็ยโน งานวิจัยชิ้นนี้ศึกษาเฉพาะ “เนื้อหาสาระ” ซึ่งไม่รวมส่วนประกอบอื่นของหลักสูตร ศึกษาเฉพาะเนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาศึย์บอร์ตฮาร์มอณี สำหรับนักศึกษาเอกเป็ยโนเท่านั้น

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งให้ความสำคัญกับการตีความหมาย ประสบการณ์ คุณค่า การกระทำ ความคิดเห็น และความเชื่อของบุคคลที่เป็นผู้ให้ข้อมูลวิจัย (Creswell, 2002) โดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งทางการ (Semi-Structure Interview) เป็นเครื่องมือ เพื่อหาความเข้าใจ มุ่งค้นหาประเด็นที่เฉพาะเจาะจง และลงลึกในการหาข้อมูลได้ (ชาย โพธิลิตา, 2552)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ เครื่องบันทึกเสียง และสมุดบันทึก

การรวบรวมข้อมูล

แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ผู้วิจัยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิชาศึย์บอร์ตฮาร์มอณีในระดับปริญญาตรี จากนั้นนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบของคำถามวิจัย
2. สัมภาษณ์ เป็นการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ เพื่อให้ได้มุมมองที่จะเป็นประโยชน์ต่อการนำมาพัฒนาเนื้อหาวิชาศึย์บอร์ตฮาร์มอณี
3. สนทนากลุ่ม ผู้วิจัยจัดสนทนากลุ่มหลังจากสรุปประเด็นที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน นำประเด็นไปอภิปรายในการสนทนากลุ่ม เพื่อให้แน่ใจว่าเนื้อหาที่ได้มีความถูกต้อง ตรงประเด็น และมีความน่าเชื่อถือ ก่อนนำข้อมูลทั้งหมดไปสังเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

- มีทั้งหมด 6 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้ 1) ศึกษาเอกสาร: เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการสร้างแบบสัมภาษณ์ 2) สัมภาษณ์: สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญแบบ 1:1 เก็บข้อมูลท่านละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 3) วิเคราะห์ข้อมูล: จัดเรียงเนื้อหาสัมภาษณ์ให้เป็นระบบ แยกเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ในประเด็น

- ที่ตั้งไว้ 4) สันทนาการกลุ่ม: นำประเด็นสำคัญจากการสัมภาษณ์มาอภิปราย ใช้เวลา 1.30 ชั่วโมง
ที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำการอภิปรายในครั้งนี้ด้วยตนเอง
5) สังเคราะห์ข้อมูล: สังเคราะห์องค์ความรู้ด้านเนื้อหาสาระวิชาศึกษาศาสตร์บอร์ดฮาร์โมนี ระดับปริญญาตรี
6) สรุปและอภิปรายผล: นำข้อมูลทั้งหมดมาสรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามประเด็นที่ตั้งไว้ คือ 1) ประสบการณ์ในการเรียนวิชาศึกษาศาสตร์บอร์ดฮาร์โมนีของผู้เชี่ยวชาญ และ 2) เนื้อหารายวิชาศึกษาศาสตร์บอร์ดฮาร์โมนีที่มีความสำคัญและเหมาะสมกับบริบทการเรียนรู้ของสังคมไทย ดังต่อไปนี้

1. ประสบการณ์ในการเรียนวิชาศึกษาศาสตร์บอร์ดฮาร์โมนีของผู้เชี่ยวชาญ

ประสบการณ์การเรียนวิชาศึกษาศาสตร์บอร์ดฮาร์โมนีของผู้เชี่ยวชาญมีความสำคัญต่อการพัฒนาเนื้อหาวิชาศึกษาศาสตร์บอร์ดฮาร์โมนี ผู้เชี่ยวชาญที่คัดเลือกมาทั้ง 5 ท่านมีประสบการณ์การเรียนศึกษาศาสตร์บอร์ดฮาร์โมนีมาจากสถาบันที่แตกต่างกันทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาคล้ายคลึงกัน ครอบคลุมเรื่องการทดเสียง การวางเสียงประสาน การดำเนินคอร์ด การอ่านโน้ตฉบับล้น อิมโพรไวส์เซชัน และการบรรเลงประกอบ โดยเน้นเรื่องการวางเสียงประสานและการดำเนินคอร์ดเป็นหลัก แต่รูปแบบการเรียน การนำเสนอเนื้อหา เวลา และหนังสือตำรา มีความแตกต่างกัน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ตารางสรุปความแตกต่างในประสบการณ์การเรียนรู้วิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนีของผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญ	เนื้อหา	เวลา	หนังสือและตำรา	วิธีการนำเสนอ
ผู้เชี่ยวชาญ A C D (สหรัฐอเมริกา)	เนื้อหาตามหัวข้อ ข้างต้นเนื้อหาเรียงลำดับตามตำราที่ใช้เน้นการประยุกต์เนื้อหาและการอิมโพรไวส์ซึ่งครูผู้สอนเป็นผู้กำหนด	3 ครั้ง ต่อ สัปดาห์ ครั้งละ 1 ชม	1. Harmonization at the piano 2. Alfred's group piano for adults 3. PDM 4. Bach: 371 Harmonized Chorales and 69 Chorale Melodies with Figured Bass	เน้นการประยุกต์ การนำไปใช้กับเพลงคลาสสิกและเพลงสมัยนิยม เน้นการอิมโพรไวส์ เช่น การนำคอร์ดไปอิมโพรไวส์ต่อบทเพลงที่บรรเลง หรือการนำเนื้อหาไปประยุกต์ใช้กับหัวข้ออื่นที่เรียนเป็นต้น
ผู้เชี่ยวชาญ B (อังกฤษ)	เนื้อหาที่กำหนดโดยครูผู้สอนเน้นวิธีการที่ผู้เรียนจะเข้าใจ เนื้อหามากกว่าปริมาณเนื้อหา เนื้อหาหลักคือคอร์ดเสียงประสานและการอิมโพรไวส์	1 ครั้งต่อ สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ชม	ไม่มีหนังสือตำรา และไม่มีเอกสารประกอบการเรียน เนื้อหาที่กำหนดจากครูผู้สอนเท่านั้น	เน้นการปฏิบัติ การฟัง การฝึกฝน โดยเฉพาะการฟังเสียงประสานและการอิมโพรไวส์ ให้ความสำคัญกับการได้ยินเสียงก่อนปฏิบัติ เนื้อหาไม่มาก เน้นเฉพาะที่จำเป็นและการนำไปประยุกต์ใช้
ผู้เชี่ยวชาญ E (ออสเตรเลีย)	เนื้อหาตามหัวข้อข้างต้น การเรียงลำดับเนื้อหาไม่ชัดเจน ขึ้นอยู่กับครูผู้สอน เนื้อหาเน้นการอ่านโน้ตและการเล่นประกอบเครื่องดนตรีเป็นหลัก	1 ครั้ง ต่อ สัปดาห์ ครั้งละ 2 ชม ต่อเนื่องกัน	ไม่มีหนังสือตำราประกอบการเรียน เนื้อหาจะมาจากเอกสารที่ครูคัดเลือกมา	การนำเสนอเนื้อหาจะแบ่งชัดเจน คือ ชั่วโมงแรก เรียนเนื้อหาทั่วไป เน้นการอ่านโน้ตและอ่านคอร์ด ส่วนชั่วโมงที่ 2 เน้นการเล่นประกอบเครื่องดนตรี

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ผู้เชี่ยวชาญ	เนื้อหา	เวลา	หนังสือและตำรา	วิธีการนำเสนอ
ผู้เชี่ยวชาญ A B C D (ไทย)	เนื้อหาเน้นการเล่น คอร์ดและการดำเนิน คอร์ด การเรียงลำดับ เนื้อหาตามหนังสือ เรียนไม่เน้นการ อิมโพรไวส์และ การนำไปประยุกต์ใช้	1 ครั้งต่อ สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ชม	1. Alfred's group piano for adults 2. เอกสารประกอบ การสอนจากครูผู้สอน	นำเสนอเนื้อหาตาม หนังสือแบบเรียน เนื้อหา มีปริมาณมาก ทำให้ ผู้เรียนไม่เข้าใจแก่นแท้ ของเนื้อหา แบบฝึกหัดที่ ใช้มาจากหนังสือ แบบเรียนเป็นหลัก มีเอกสารเสริมบ้าง เน้น ปริมาณมากกว่าความเข้าใจ

2. เนื้อหารายวิชาคีตย์บอร์ดฮาร์โมนีที่มีความสำคัญและเหมาะสมกับบริบท การเรียนรู้ของสังคมไทย

ผลวิจัยที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ สามารถสรุปเนื้อหารายวิชาคีตย์บอร์ดฮาร์โมนีสำหรับนักศึกษาวิชาเอกเปียโนได้ดังต่อไปนี้ บันไดเสียง การดำเนินคอร์ด การทอดเสียง การย้ายบันไดเสียง อิมโพรไวส์เซชัน การบรรเลงประกอบ การอ่านโน้ต ฟิกเกอร์เบส พื้นฐานเปียโนสมัยนิยม และการอ่านคอร์ด และการวิเคราะห์บทเพลง และควรจัดเนื้อหาให้สอดคล้องกับวิชาทฤษฎีดนตรี ตะวันตกและวิชาสโตนท์ทักษะ การเรียนการสอนควรเป็นลักษณะการนำเนื้อหาไปประยุกต์ใช้ในการบรรเลงบทเพลง ทั้งบทเพลงสมัยนิยมและบทเพลงคลาสสิก เพราะปัจจุบันมีกิจกรรมที่จำเป็นต้องบรรเลงบทเพลงสมัยนิยม บทเพลงแจ๊ส และบทเพลงคลาสสิก ดังนั้น นักศึกษาเอกเปียโนควรมีความรู้รอบด้านเพื่อจะสามารถประกอบอาชีพได้ในอนาคต

นอกจากนี้ ผู้วิจัยพบปัญหาและแนวทางการจัดการกับเนื้อหาการเรียนการสอนวิชาคีตย์บอร์ดฮาร์โมนี ในปัจจุบันสามารถสรุปดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ตารางสรุปแนวทางการสอนเดิม ปัญหาที่พบ และแนวทางในการแก้ไขปัญหา

แนวการสอนเดิม	ปัญหาที่พบ	แนวทางในการแก้ไขปัญหา
นักศึกษาเอกเปียโนทุกสาขาวิชาเรียนวิชาคีร์บอร์ดฮาร์โมนีรวมกัน	พื้นฐานความรู้แตกต่างกัน ทำให้ยากต่อการจัดเนื้อหาในการเรียนการสอน	จัดกลุ่มผู้เรียน ตามระดับความสามารถหรือสาขาวิชา แต่ถ้าไม่สามารถจัดได้ ครูผู้สอนควรเตรียมเนื้อหาให้เป็นกลางมากที่สุดจะช่วยแก้ปัญหารื่องความสามารถ และพื้นฐานในการเรียนได้
เนื้อหาวิชาคีร์บอร์ดฮาร์โมนีที่เรียนมีปริมาณมากเกินไปในแต่ละชั่วโมง	ผู้เรียนไม่มีเวลาทำความเข้าใจ และไม่มีเวลาทบทวนเนื้อหา	ครูผู้สอนไม่ควรให้เนื้อหามากจนเกินความจำเป็น ควรคำนึงถึงเนื้อหาที่เป็นแก่นความรู้และจำเป็นต่อการนำไปใช้
ครูผู้สอนไม่เน้นการประยุกต์ใช้	ผู้เรียนไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ได้ ผู้เรียนไม่สามารถประยุกต์สิ่งที่เรียนกับเนื้อหาอื่นได้	ครูผู้สอนควรเพิ่มกิจกรรมที่เน้นการประยุกต์ใช้เนื้อหากับบทเพลงที่เรียน พยายามเน้นการนำไปใช้มากกว่าเนื้อหาในเชิงทฤษฎี การประยุกต์ใช้ต้องเชื่อมโยงกับเนื้อหาที่เรียนในชั้นเรียน
เนื้อหาวิชาคีร์บอร์ดฮาร์โมนี ไม่สอดคล้องกับวิชาทฤษฎีดนตรีตะวันตกและวิชาสัททฤษฎี	ผู้เรียนไม่เข้าใจแก่นของวิชา และไม่บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ของเนื้อหาอย่างแท้จริง	วางเนื้อหาให้มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ช่วยเสริมสร้างกัน โดยปรับโครงสร้างเนื้อหาให้ขนานไปในทิศทางเดียวกัน

การสังเคราะห์ผลการวิจัย

เนื้อหาวิชาคีร์บอร์ดฮาร์โมนี ระดับปริญญาตรี ที่ควรนำมาจัดการศึกษา ที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้วิจัยได้สังเคราะห์และจัดความสำคัญของเนื้อหา แบ่งเป็นเนื้อหาหลักและเนื้อหารอง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เนื้อหาหลัก คือ เนื้อหาที่สำคัญ ถือเป็นหัวใจของรายวิชาคีร์บอร์ดฮาร์โมนี เป็นเนื้อหาที่ควรเน้นในการจัดการศึกษา เพราะเป็นเนื้อหาที่มีจุดประสงค์ในการสอนตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา ถ้าขาดเนื้อหาเหล่านี้ไปการเรียนการสอนจะไม่สมบูรณ์ ดังนั้น เนื้อหาหลักควรจัดให้มีการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ เพราะจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปปรับใช้ในอนาคัด

ตารางที่ 3 ตารางสรุปเนื้อหาหลักรายวิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนี และรายละเอียดในการจัดการเรียนการสอน

เนื้อหา	รายละเอียดของเนื้อหาและการจัดการเรียนการสอน
คอร์ดและการ ดำเนินคอร์ด (Chords and Chord Progressions)	ถือเป็นวัตถุประสงค์หลักของวิชา เมื่อเข้าใจคอร์ดก็จะเข้าใจบทเพลงและสามารถนำความรู้ไปใช้ในการวางโครงสร้างให้กับบทเพลง ความรู้เรื่องคอร์ดและการดำเนินคอร์ดช่วยพัฒนาความสามารถในการฟังเสียงประสาน มีผลต่อการได้ยินและการรับรู้ด้านอารมณ์ความรู้สึก ช่วยพัฒนาทักษะการบรรเลงบทเพลง โดยนำความรู้เรื่องคอร์ดไปประยุกต์ใช้กับบทเพลง
การวางเสียง ประสาน (harmonization)	ถือเป็นเนื้อหาสำคัญของรายวิชา เป็นเนื้อหาที่ต่อเนื่องมาจากเรื่องของคอร์ดและการดำเนินคอร์ด ผู้เรียนสามารถฝึกได้หลายรูปแบบ ทั้งการวางเสียงประสานในทำนองเพลงที่กำหนดให้หรือวางเสียงประสานในรูปแบบอื่น เนื้อหานี้จะช่วยพัฒนาทักษะการได้ยิน ความเข้าใจโครงสร้างของบทเพลง ความเข้าใจทฤษฎีดนตรี นำไปสู่ความเข้าใจสิ่งที่ตนเองบรรเลงในอนาคต
อิมโพรไวส์เซชัน (improvisation)	ถือเป็นเนื้อหาสำคัญ อิมโพรไวส์เซชันสามารถฝึกได้หลายรูปแบบเป็นลักษณะการนำเนื้อหาที่เรียนมาสร้างสรรค์และสื่อสารออกมาให้ผู้ฟัง ความสามารถนี้จำเป็นต้องเข้าใจทฤษฎีดนตรีเป็นอย่างดี และได้ยินเสียงประสานเป็นอย่างดี จึงจะสามารถอิมโพรไวส์สิ่งที่เข้าใจและสิ่งที่ได้ยินออกมาได้ เป็นการสื่อสารผ่านการบรรเลง ความสามารถในการอิมโพรไวส์ถือเป็นตัวชี้วัดว่าผู้เรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่เรียนหรือไม่
การอ่านโน้ต (score reading)	การอ่านโน้ตถือเป็นเนื้อหาสำคัญที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านอ่านทั้งแนวนอนและแนวตั้ง รวมถึงการอ่านโน้ตหลายแนวรวมกัน ทั้งบทเพลงเปียโนหลายแนวเสียง บทเพลงร้องประสานเสียง และบทเพลงที่เป็นการบรรเลงประกอบเครื่องดนตรีชนิดอื่น ซึ่งช่วยพัฒนาการวางเสียงประสาน การอ่านโน้ตในลักษณะนี้จะช่วยพัฒนาความสามารถทั้งการอ่านและการฟังเสียงประสานของผู้เรียน

ตารางที่ 3 (ต่อ)

เนื้อหา	รายละเอียดของเนื้อหาและการจัดการเรียนการสอน
การประยุกต์ (Knowledge application)	การประยุกต์ไม่ใช่เนื้อหาวิชาศึยบอร์ดฮาร์โมนี แต่เป็นวิธีการนำเนื้อหาไปประยุกต์ใช้ ผู้เรียนจะบรรลุเป้าหมายของวิชาศึยบอร์ดฮาร์โมนีต่อเมื่อผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ได้ เพราะวิชาศึยบอร์ดฮาร์โมนีเป็นวิชาที่ช่วยพัฒนาความเข้าใจเรื่องทฤษฎีดนตรี โสตัทกะยะและการบรรเลง การพัฒนาทักษะต้องนำมาซึ่งการนำมาใช้ ถ้าผู้เรียนเรียนเนื้อหาแต่ไม่สามารถนำมาใช้ได้ ย่อมไม่บรรลุเป้าหมาย การประยุกต์สามารถทำได้หลายรูปแบบ

เนื้อหารอง ถือเป็นเนื้อหาที่ช่วยเสริมสร้างทักษะ ความรู้ ความเข้าใจให้กับผู้เรียน อาจจะมีอยู่ในรูปแบบของกิจกรรมเสริมทักษะในบริบทต่างๆ เนื้อหารองจะมีความสำคัญลดลงมาจากเนื้อหาหลักที่เป็นหัวใจสำคัญของวิชาศึยบอร์ดฮาร์โมนี เนื้อหารองมีประโยชน์ต่อผู้เรียน แต่ผู้สอนต้องแบ่งสัดส่วนความสำคัญของเนื้อหาให้ดี ถ้าเน้นมากเกินไปจะทำให้ผู้สอนหลุดออกจากวัตถุประสงค์หลัก

ตารางที่ 4 ตารางสรุปเนื้อหารองรายวิชาศึยบอร์ดฮาร์โมนี และรายละเอียดในการจัดการเรียนการสอน

เนื้อหา	รายละเอียดของเนื้อหาและการจัดการเรียนการสอน
บันไดเสียง (scale)	เป้าหมายในการบรรเลงบันไดเสียงในวิชาศึยบอร์ดฮาร์โมนีมีความแตกต่างกับในวิชาเรียนเดี่ยว คือ เล่นบันไดเสียงให้ได้ยิน เพื่อฝึกหู เป็นประโยชน์ต่อการวางเสียงประสานและการอิมโพรไวส์ ดังนั้น ก่อนเริ่มเรียนเนื้อหาผู้เรียนควรเริ่มต้นจากการบรรเลงบันไดเสียง แต่ไม่ควรมากเกินไปจนหลุดจากวัตถุประสงค์
การทดเสียง (transposition)	ถือเป็นเนื้อหาที่จำเป็นแต่ไม่ควรเน้นมากเกินไป ควรเน้นการนำไปใช้มากกว่าแบบฝึกหัด เช่น การบรรเลงโน้ตที่ใช้สำหรับบรรเลงประกอบเครื่องดนตรีหรือให้นักร้อง ลักษณะกิจกรรมอาจจะเป็นการบรรเลงกับผู้บรรเลงเดี่ยวในเครื่องดนตรีที่ต้องทดเสียง ผู้เรียนได้ฝึกใช้จริง ซึ่งจะเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นต่อการประกอบอาชีพในอนาคต

ตารางที่ 4 (ต่อ)

เนื้อหา	รายละเอียดของเนื้อหาและการจัดการเรียนการสอน
การบรรเลงประกอบ (accompaniment patterns)	การฝึกบรรเลงประกอบควรเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา เพราะมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการเรียนเนื้อหาอื่น เช่น การเรียนคอร์ด การวางเสียงประสาน อิมโพรไวส์เซชัน เป็นต้น ดังนั้น ควรมีเนื้อหาการบรรเลงประกอบแต่ไม่ควรมีส่วนมากเกินไป
การวิเคราะห์เสียงประสาน (Harmonic analysis)	การวิเคราะห์เสียงประสานในรายวิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนีควรมีลักษณะแตกต่างกับการเรียนในวิชาวิเคราะห์บทเพลง ควรเลือกวิเคราะห์เฉพาะคอร์ดที่มีความสำคัญ เพื่อความเข้าใจบทเพลง โครงสร้าง เสียง อารมณ์ และลีลา ควรสอนให้ผู้เรียนฟัง ได้ยิน และรู้สึก กับสิ่งที่บรรเลง เป็นกิจกรรมประกอบ ซึ่งจะนำมาสู่ความเข้าใจทฤษฎีดนตรี เข้าใจบทเพลง การสื่อสารของบทเพลง อารมณ์เพลง นำไปสู่ความเข้าใจสิ่งที่บรรเลงมากยิ่งขึ้น
การอ่านโน้ตฉับพลัน (sight reading)	ทักษะการอ่านโน้ตที่ดีส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะอื่นได้ดียิ่งขึ้น ลักษณะการฝึกสามารถทำในรูปแบบ โดยนำไปประยุกต์รวมกับหัวข้ออื่น เช่น ฝึกอ่านโน้ตฉับพลันในรูปแบบของการบรรเลงรวมวง เป็นต้น
การบรรเลงรวมวง (ensemble)	มีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกับการเรียนรวมวงในวิชารวมวง ในที่นี้ใช้เพื่อเพียงกิจกรรมเสริมทักษะหรือเป็นการเรียนในรูปแบบของการประยุกต์กับเนื้อหาอื่น
พื้นฐานเปียโนสมัยนิยม และการอ่านคอร์ด (basic pop)	ถือเป็นเนื้อหาที่สามารถนำไปสู่การประกอบอาชีพในอนาคต ปัจจุบันบทเพลงสมัยนิยมถือเป็นเพลงที่ได้รับความนิยมในสังคม ดังนั้น เนื้อหาควรเป็นลักษณะประยุกต์เนื้อหารวมกับเนื้อหาอื่น เช่น คอร์ดและการดำเนินคอร์ด หรือการทดเสียง เป็นต้น
ทฤษฎีดนตรีตะวันตก (theory)	ทฤษฎีดนตรีตะวันตกถือเป็นพื้นฐานความรู้ของการเรียนวิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนี เป็นการนำความรู้ทฤษฎีเข้าสู่กระบวนการเรียนวิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนีเท่านั้น ผู้สอนต้องแบ่งสัดส่วนเนื้อหาให้เหมาะสม ไม่จำเป็นต้องลงลึกในรายละเอียด ถ้าผู้เรียนมีความรู้ทฤษฎีดนตรีมาเป็นอย่างดีแล้ว ก็สามารถตัดเนื้อหาออกไปจากรายวิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนี
ฟิกเกอร์เบส (figured bass)	เป็นทักษะในการอ่านโน้ตรูปแบบหนึ่ง เนื้อหาที่เรียนไม่ควรมากเกินไปแต่เชื่อมโยงกับวิชาทฤษฎีดนตรีที่นักศึกษาเรียนมาได้ ให้ผู้เรียนเข้าใจว่าสิ่งที่เรียนมานำมาใช้อย่างไร

สรุป เนื้อหารายวิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนีในระดับปริญญาตรี ทั้งเนื้อหาหลักและเนื้อหารอง ล้วนแล้วแต่มีความสำคัญ ผู้นำไปใช้ควรจัดลำดับความสำคัญและแบ่งสัดส่วนเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการเรียน เพื่อผู้เรียนจะได้รับประโยชน์สูงสุด การถ่ายทอดเนื้อหาที่สำคัญ คือ การสอนที่เริ่มต้นจากการอธิบายทฤษฎีดนตรีปฏิบัติจริงบนคีย์บอร์ดตามมาด้วยการฟัง และอิมโพรไวส์สิ่งที่เรียนออกมาได้อย่างเป็นระบบ การเรียนมีความต่อเนื่อง ชัดเจน ผลสุดท้าย ผู้เรียนสามารถนำเนื้อหาไปประยุกต์ใช้กับการบรรเลงดนตรีและการประกอบอาชีพในอนาคต

การอภิปรายผลการวิจัย

1. ประสบการณ์ในการเรียนวิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนีของผู้เชี่ยวชาญ

ผลการวิจัย พบว่า ประสบการณ์การเรียนวิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนีของผู้เชี่ยวชาญมีประโยชน์ต่อการพัฒนาเนื้อหาสาระรายวิชา ในประเด็น เนื้อหา เวลา ตำรา และการนำเสนอเนื้อหา สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1.1 เนื้อหา: เนื้อหาที่เรียนมีความคล้ายคลึงกัน เน้นการวางเสียงประสานและการดำเนินคอร์ดเป็นหลัก เนื้อหาที่เรียนครอบคลุม การทดเสียง การวางเสียงประสาน การดำเนินคอร์ด การอ่านโน้ตฉบับพลัน อิมโพรไวส์แซซัน และการบรรเลงประกอบ มีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนีที่นักวิชาการหลายท่านได้เขียนไว้ในหนังสือตำราคีย์บอร์ดฮาร์โมนี เช่น Martha Hilley และ Lynn Freeman Olson ผู้เขียนหนังสือ PDM II: Piano for the developing musician, Arthur Frackenpohl ผู้เขียนหนังสือ Harmonization at the piano, และ E. L. Lancaster / Kenon D. Renfrow ผู้เขียนหนังสือ Alfred's group piano for adults ซึ่งเนื้อหาเน้นการใช้เสียงประสานและการอิมโพรไวส์

1.2 เวลา: จากผลการวิจัยที่ เวลาที่ใช้ของผู้เชี่ยวชาญแตกต่างกัน เวลาเป็นเพียงบริบทของการศึกษาเนื้อหาเท่านั้น ผู้วิจัยไม่ได้ใช้ข้อมูลนี้ในการสร้างเนื้อหาเป็นเพียงคำแนะนำ เวลาที่แตกต่างกันผลที่ได้รับย่อมแตกต่างกัน เมื่อมีเวลามากเนื้อหาย่อมลงลึก และผู้เรียนมีเวลาทำความเข้าใจกับเนื้อหา

1.3 ตำรา: ผลวิจัยที่ได้มีการเลือกใช้ตำราแตกต่างกันในแต่ละประเทศ พบว่า ประเทศอเมริกาและประเทศไทย ยึดการใช้ตำราเรียนเป็นหลัก แตกต่างอย่างชัดเจนกับประเทศทางฝั่งยุโรปที่ไม่ใช้ตำราในการสอน เนื้อหาจะขึ้นอยู่กับครูผู้สอนกำหนด ตามความสามารถและความพร้อมของผู้เรียน ในความคิดเห็นของผู้วิจัย การสอนเนื้อหาจากตำราเพียงอย่างเดียวต่อการกำหนดเนื้อหาและการสอน เพราะในตำรามีเนื้อหาที่ถูกรวบรวมไว้แล้ว แต่ผู้กำหนดเนื้อหาจำเป็นต้องคำนึงถึง

บริบทการเรียนรู้ในแต่ละประเทศ ว่าเหมาะสมหรือไม่ การสอนจากตำราเพียงอย่างเดียวจึงอาจจะไม่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในบางบริบทของสังคม เป็นต้น

1.4 การนำเสนอเนื้อหา: มีความสำคัญต่อการเรียนการสอน เนื้อหาจะเน้นในเรื่องอะไรก็ขึ้นอยู่กับบริบทการเรียนในสังคมนั้น จากผลการวิจัย ผู้วิจัยเห็นด้วยกับการนำเสนอเนื้อหาและรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย ผู้วิจัยเห็นว่า ควรเพิ่มเติมการประยุกต์และการอิมโพรไวส์ในการเรียนวิชาศึย์บอร์ดฮาร์โมนี ในประเทศไทย เพราะความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและสามารถประกอบอาชีพได้ในอนาคต

2. เนื้อหารายวิชาศึย์บอร์ดฮาร์โมนีที่มีความสำคัญและเหมาะสมกับบริบทการเรียนรู้ของสังคมไทย

ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาสาระวิชาศึย์บอร์ดฮาร์โมนี ระดับปริญญาตรี ควรสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาทฤษฎีดนตรีตะวันตกและวิชาสโตนัททักษะ เพราะวิชาศึย์บอร์ดฮาร์โมนีเป็นวิชาที่ช่วยเชื่อมโยงความรู้ ผ่านการบรรเลงบนคีย์บอร์ด ผลการวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับนักวิชาการหลายท่านสามารถสรุปได้ ดังนี้ “การเรียนศึย์บอร์ดฮาร์โมนีจะเกิดประโยชน์เมื่อเรียนควบคู่ไปกับการเรียนวิชาทฤษฎีดนตรีตะวันตก เพราะเนื้อหาวิชาทั้งสองมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงที่ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ นอกจากนี้ ยังมีทักษะการฟังที่เป็นทักษะสำคัญ กล่าวคือ ความรู้ศึย์บอร์ดฮาร์โมนีจะช่วยแปลงสิ่งที่ตาเห็นให้กลายเป็นสิ่งที่หูได้ยินผ่านการบรรเลง” (Stanley, 1983) ในประเทศไทย มีนักวิชาการที่เขียนเกี่ยวกับประเด็นการจัดการศึกษาดนตรีในประเทศไทยไว้ดังนี้ “การจัดเนื้อหาดนตรีในระดับปริญญาตรีให้ผู้เรียนได้ประโยชน์สูงสุด เนื้อหาควรมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน การจัดเนื้อหาวิชาทฤษฎีดนตรีตะวันตก วิชาสโตนัททักษะ และวิชาศึย์บอร์ดฮาร์โมนีให้สอดคล้องกัน มีผลให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาและเกิดความคิดเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ เกิดการพัฒนาในการเรียนรู้ต่อไปในอนาคตได้” (Tayrattanachai, 2014) สามารถสรุปออกมาได้ ดังนี้

รูปภาพที่ 1 รูปภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างวิชาทฤษฎีตะวันตก วิชาศึย์บอร์ดฮาร์โมนี และวิชาสโตนัททักษะ

จากแผนผังดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนวิชาทฤษฎีดนตรีตะวันตก และคีย์บอร์ดฮาร์โมนี ช่วยพัฒนาทักษะการฟัง ข้อมูลจากการบรรเลงจะแปลงเป็นข้อมูลเสียงเป็นเรื่องของการได้ยิน เมื่อได้ยินก็จะรับรู้และรู้สึกกับสิ่งที่ได้ยิน ผลสุดท้าย คือ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ทั้งหมดนำไปปรับใช้กับการบรรเลงบทเพลงและประยุกต์กับวิชาอื่นในอนาคต จากข้อมูลข้างต้น อาจจะสามารถกล่าวได้ว่าการวางเนื้อหาวิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนี ในระดับปริญญาตรี ต้องคำนึงถึงความเชื่อมโยงกับการวางเนื้อหาวิชาทฤษฎีดนตรีตะวันตกและวิชาสโตนทักกะ ในความคิดเห็นของผู้วิจัย ผู้วางเนื้อหาวิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนีในระดับปริญญาตรี ควรศึกษาเนื้อหาวิชาทฤษฎีดนตรีตะวันตกก่อน คัดเลือกเนื้อหาที่สำคัญต่อการพัฒนาความเข้าใจ การฟัง และการบรรเลง เนื้อหาควรขนานไปในทิศทางเดียวกันแต่ควรตามหลังอยู่เล็กน้อยเพื่อผู้เรียนจะมีความเข้าใจอย่างแท้จริง

การสังเคราะห์เนื้อหาที่ได้รับจากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม ระบุว่าเนื้อหาวิชาควรแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ก) เนื้อหาหลัก ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนการสอนวิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนี ประกอบไปด้วย คอร์ดและการดำเนินคอร์ด การวางเสียงประสาน อิมโพรไวส์เซชัน การอ่านโน้ต และการประยุกต์ ผู้วิจัยมีความเห็นสอดคล้องผลการวิจัยที่ได้รับ เมื่อพิจารณาคำอธิบายรายวิชา พบว่า วิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนีเป็นวิชาที่เกี่ยวกับเสียงประสาน ดังนั้น เนื้อหาหลักเน้นคอร์ด เสียงประสาน และการนำไปใช้ซึ่งมีความเหมาะสมกับการนำเนื้อหาไปจัดการเรียนการสอน ข) เนื้อหารอง คือ เนื้อหาในส่วนที่ควรใช้สำหรับเสริมทักษะให้กับผู้เรียน ได้แก่ บันไดเสียง การทดเสียง การบรรเลงประกอบ การวิเคราะห์เสียงประสาน การอ่านโน้ตฉบับพลัน การบรรเลงรวมวง พื้นฐานเปียโนสมัยนิยมและการอ่านคอร์ด ทฤษฎีดนตรีตะวันตก และฟิสิกเกอร์เบส ผลการวิจัยจัดให้เนื้อหารองเป็นกิจกรรมเสริมทักษะ ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ได้รับ เพราะการเรียนเนื้อหารองจะช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะดนตรีที่ดีขึ้น แต่ต้องจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

มีประเด็นที่น่าสนใจในงานวิจัยของ Ketovuori (2016) เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาคีย์บอร์ดฮาร์โมนี กล่าวคือ “ผู้เรียนต้องมีทักษะการอ่านและการอิมโพรไวส์ควบคู่กัน สามารถบรรเลงตามโน้ตที่บันทึกและในทางกลับกันผู้เรียนสามารถอิมโพรไวส์ได้ เพื่อทักษะทั้งสองด้านจะพัฒนาไปพร้อมกัน” ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เนื้อหาทั้งสองควรเรียนควบคู่กัน ถึงแม้ว่าวิธีการนำเสนอความรู้แตกต่างกัน นอกจากนี้ “ผู้เรียนต้องมีทักษะการฟังที่ดี การอ่าน การบรรเลง ต้องสัมพันธ์กับการฟัง หูต้องได้ยินและรับรู้ได้ถึงสิ่งที่บรรเลง” ซึ่งคำกล่าวนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยในข้างต้น มีประเด็นที่น่าสนใจประการหนึ่ง คือ “ควรนำสื่อการเรียนการสอนประเภทคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการเรียนทฤษฎีและปฏิบัติ” ข้อสรุปดังกล่าวไม่สอดคล้องกับผลการวิจัย ไม่มีผู้เชี่ยวชาญท่านใดระบุเรื่องการนำ

สื่อคอมพิวเตอร์มาช่วยในการเรียนการสอน ในความคิดเห็นของผู้วิจัย เห็นว่าควรมีการใช้สื่อการเรียนการสอนในรูปแบบคอมพิวเตอร์ในอนาคต เพื่อประโยชน์ต่อผู้เรียน สามารถนำกลับไปฝึกทักษะในด้านต่างๆ ส่วนการวัดและประเมินผล Ketovuori (2016) กล่าวว่า “การวัดผลการเรียนรู้ผู้เรียนต้องสามารถประพันธ์บทเพลงจากความรู้ที่เรียนมาได้ เป็นการนำความรู้ทฤษฎีดนตรี การฟัง การอ่าน การเขียนมารวมไว้ด้วยกัน การประพันธ์เพลงถือเป็นการบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนการสอน” ข้อสรุปดังกล่าว มีส่วนที่สอดคล้องกับผลสรุปในงานวิจัยชิ้นนี้ ซึ่งไม่ได้กล่าวถึงการประพันธ์เพลง แต่ผู้เรียนควรนำเสนอสิ่งที่เรียนออกมาในรูปแบบของการอิมโพรไวส์ในความคิดเห็นของผู้วิจัย ความสามารถในการประพันธ์เพลงสามารถชี้วัดว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาหรือไม่ แต่ต้องคำนึงถึงเวลา ในกรณีที่มีเวลาจำกัดการอิมโพรไวส์ถือเป็นการวัดผลอย่างหนึ่งที่ดีเช่นกัน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะจากผลของงานวิจัยในงานชิ้นนี้

1.1 ควรจัดเนื้อหาวิชาคีบอร์ดฮาร์โมนีให้สอดคล้องกับ วิชาทฤษฎีดนตรีตะวันตกและวิชา โสตทักกะ เพื่อผู้เรียนจะได้รับความรู้อย่างแท้จริง ผู้เขียนหลักสูตรควรมีการวางแผน ประชุมร่วมกันกับสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำเนื้อหาให้สอดคล้องกัน

1.2 เนื้อหาไม่จำเป็นต้องมีปริมาณมากจนเกินไป ให้เน้นที่คุณภาพของเนื้อหา ควรเลือกเนื้อหาที่พิจารณาแล้วว่าประโยชน์ มีความสำคัญ นำมาซึ่งความเข้าใจของผู้เรียนอย่างแท้จริง

1.3 มีการจัดทำคำอธิบายรายวิชาที่ชัดเจนและแจ้งให้ผู้เรียนทราบตั้งแต่ต้นภาค การศึกษา ว่าตลอดภาคการศึกษาผู้เรียนต้องเรียนเนื้อหาอะไรบ้าง และจะได้รับประโยชน์อะไรจากวิชานี้ เพื่อผู้เรียนจะได้เข้าใจถึงประโยชน์ เป็นการสร้างเป้าหมายในการเรียนของผู้เรียนต่อไปในอนาคต

1.4 ครูผู้สอนควรพัฒนาตนเองอยู่เสมอและหาความรู้ใหม่เพื่อมาใช้ในการสอน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวัดและประเมินผล ผู้สนใจสามารถนำงานวิจัยชิ้นนี้ไปต่อยอดในหัวข้อ “การวัดผลและประเมินผลวิชาคีบอร์ดฮาร์โมนี ในระดับปริญญาตรี”

2.2 การศึกษาวิธีการสอนวิชาคีบอร์ดฮาร์โมนี (Teaching method) โดยอาจจะแยกศึกษาวิธีการสอนในหัวข้อที่เฉพาะเจาะจง ผู้วิจัยแนะนำว่า ผู้ที่จะศึกษาสามารถใช้วิธี

Outcome-Based Education (OBE) ซึ่งเป็นทฤษฎีการศึกษาหนึ่งที่มีความน่าสนใจ และจะนำมาสู่องค์ความรู้ใหม่ในอนาคต

2.3 การศึกษาเรื่องการนำความรู้ศักยภาพบอร์ดฮาร์โมนีไปประยุกต์ใช้ในการฝึกบทเพลงคลาสสิก หรือใช้ในการตีความบทเพลงในยุคสมัยต่าง ๆ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ชาย โปธิสิตา. (2552). *ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2544). *พฤติกรรมการสอนดนตรี* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ. (2551). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.
- พิมลพรรณ เกษมณกุลฤกษ์. (2549). *การศึกษาการสอนโสตทักษะของครูผู้สอนสำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นต้น กรณีศึกษา โรงเรียนดนตรีสยามกลการบางนา จังหวัดกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุภาวดี จันทวานิช. (2548). *วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Agay, D. (1981). *Teaching Piano: a comprehensive guide and reference book for the instructor*. New York: Yorktown Music Press.
- Bastien, J. W. (1988). *How to teach piano successfully*. (3rd ed.). San Diego, CA: Kjos Music Co.
- Camp, M. W. (1981). *Developing piano performance: a teaching philosophy*. Chapel Hill, NC: Hinshaw Music.
- Charoenwongsa, C. (1998). *Undergraduate piano pedagogy course offerings in Thai universities*. (Doctoral dissertation) Norman, OK: University of Oklahoma.
- Clark, F. (1992). *Questions and answers: practical advice for piano teachers*. MN: Instrumentalist Co.
- Conrad, C. F. (1978). *The undergraduate curriculum: a guide to innovation and reform*. Boulder, CO: Westview Press.

- Conway, M. C. & Hodgman, M. T. (2009). *Teaching music in higher education*. New York: Oxford university Press.
- Creswell, J. W. (1998). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five traditions*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- _____. (2002). *Educational research: planning, conducting, and evaluating qualitative and quantitative research*. Upper Saddle River, NJ: Merrill-Prentice Hall.
- Frackenhohl, A. (1990). *Harmonization at the piano*. Dubuque, IA: Brown Publishers.
- Gerig, R. R. (2007). *Famous pianists and their technique*. IN: Indiana University Press.
- Hilley, M. & Olson, L. F. (1989). *Piano for the developing musician*. St. Paul, MN: West Pub. Co.
- _____. (1992). *Piano for the developing musician*. St. Paul, MN: West Pub. Co.
- Jacobson, J. M. (2006). *Professional piano teaching: a comprehensive piano pedagogy textbook for teaching elementary level students*. LA: Alfred Pub. Co.
- Johnson, V. L. (2002). *A survey of undergraduate piano pedagogy core course content*. (Doctoral dissertation), Norman, OK: University of Oklahoma.
- Ketovuori, M. (2016). *Keyboard harmony—a way of learning for class teacher (and other, as well)*. ISME conference, Glasgow, Scotland.
- _____. (2016). *Keyboard harmony—a way of learning for class teacher*. (Doctoral dissertation). Turku, Finland: University of Turku.
- Lancaster, E. L. & Renfrow, K. (2004). *Alfred's group piano for adults*. USA: Alfred Pub, Co.
- _____. (2008). *Alfred's group piano for adults*. USA: Alfred Pub, Co.
- Ornstein, C. A. & Hurkins, P. F. (2009). *Curriculum: Foundations, Principles and Issues*. (5th ed.). Boston: Pearson.
- Patton, M. Q. (2002). *Qualitative research & evaluation methods* (3rd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publication.
- Shumway, S. (1984). *Harmony and ear training at the keyboard*. Dubuque, IA: W.C. Brown Publisher.
- Suttachitt, N. (1987). *An evaluative analysis of the form and content of the 1978 Thai elementary music curriculum*. (Doctoral dissertation). IN: Indiana University.

Tayrattanachai, N. (2014). *The study of piano pedagogy course content in Thailand*. (Doctoral dissertation). Nakhon Pathom: Mahidol University.

Tyler, R. W. (1949). *Basic principles of curriculum and instruction*. Chicago: University of Chicago press.

Wildman, J. M. (1982). *A re-evaluation of keyboard harmony*. Volume 22.

Retrieved from <http://book-me.net/access/a-re-evaluation-of-keyboard-harmony-jstor.pdf>